

TOIMINTASUUNNITELMA 2023-2024

ORIVEDEN SEUDUN KANSALAIPOISTO

Pia-Maria Ahonen, kansalaisopiston rehtori

TAVOITTEET

“Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta.

Vapaa sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävä kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.” Laki vapaasta sivistystyöstä

Oriveden seudun Kansalaisopiston tavoitteena on tarjota monipuolista kurssitoimintaa ja matalankynnyksen harrastamisen mahdollisuuksia kuntalaisille Oriveden ja Juupajoen alueella. Kansalaisopiston toiminta mahdollistaa elinikäisen oppimisen periaatteen ja tarjoaa puitteet yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen kannustavaan toimintaan. Kansalaisopistotoiminta on osa ennaltaehkäisevän ja hyvinvointia edistävän työn kokonaisuutta Orivedellä. Tavoitteena on säilyttää opetuksen saavutettavuuden tila vähintään ennallaan, jolloin kurssitoimintaa järjestetään edelleen myös keskusta-alueen ulkopuolella ja kylillä. Kurssimaksut säilytetään kohtuullisina taloudelliset reunaehdot huomioiden, mikä osaltaan vaikuttaa kansalaisopistotoiminnan saavutettavuuteen.

Oriveden kaupunkistrategia jakaantuu kolmeen kokonaisuuteen: vahvistamme elinvoimaamme, edistämme asukkaiden hyvinvointia ja johdamme innovatiivisesti ja kestävästi. Oriveden kaupungin elinvoimaohjelmassa kulttuuri nähdään osana hyvän elämän tavoitekokonaisuutta. Tavoitteena on mahdollistaa paljon kulttuuritarjontaa ja tarjota ympäri vuoden hyvät harrastusmahdollisuudet. Lisäksi tavoitteena on olla mukana kylien elävöittämisessä sekä yhteisöllisyyden edistämisessä.

Lisäksi Pirkanmaan alueellinen kulttuurihyvinvointisuunnitelma sisältää suosituksia, joiden toteutumiseen kiinnitetään huomiota.

KANSALAIPOISTON TAVOITTEET

Vahvistaa elinvoimaa

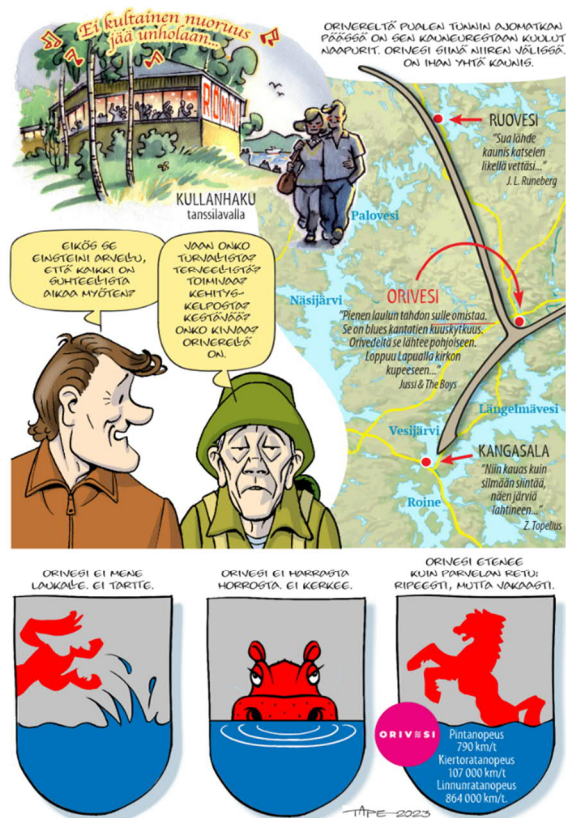
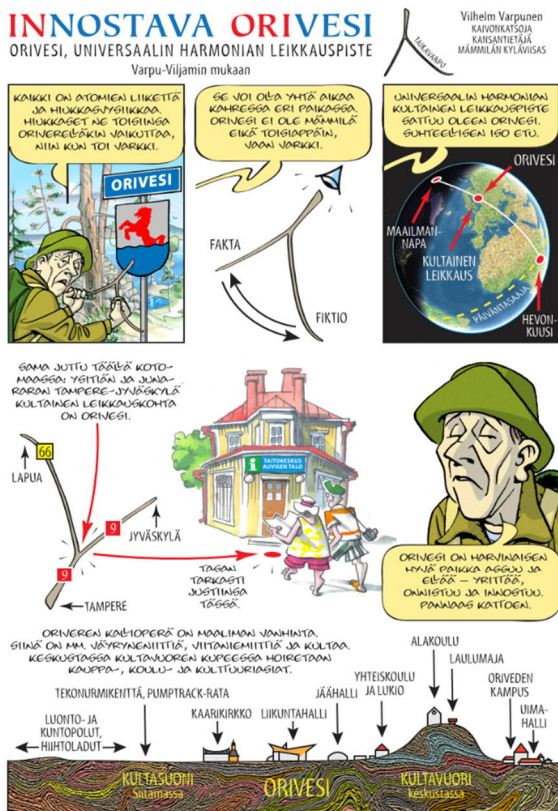
- Tarjoamalla ja mahdollistamalla kiinnostavia ja innostavia harrastusmahdollisuuksia ja tilaisuuksia kuntalaisille ja myös muualla asuville yhdessä muiden toimijoiden kanssa.
- Teemme Orivettä tunnetuksi ja osallistumme innostavasti kaupunkimarkkinointiin yhdessä muiden kaupungin yksiköiden kanssa.
 - Edistämme osaltamme sarjakuva- ja villasukkapääkaupunki-teemojen hyödyntämistä.
- Teemme seudullista yhteistyötä muiden kuntien kanssa ja etsimme ratkaisuja ja mahdollisuuksia harrastusmahdollisuuksien monipuolistamiseksi ja uusien toimintatapojen löytämiseksi sekä eri aineryhmien ammattilaisen työllistämiseksi.

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

- Vahvistamalla kuntalaisten osallisuutta: kulttuurihyvinvoinnin kumppanuuspöytä, Yhdistysrehvit ja Seurafoorumi sekä muut yhteistyötä edistävät verkostotapaamiset. Toimintamallit pyritään juurruttamaan osaksi vuotuista toimintaa, samalla aktiivisesti arvioiden niiden kehittämistarpeita.
- Kehittämällä ja käynnistämällä kulttuuriluotsitoimintaa. Kouluttamalla kulttuuriluotseja.
- Tarjoamalla elämänlaatua parantavaa, matalan kynnyksen harrastustoimintaa eri kohderyhmille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa: kulttuurikasvatus, varhaiskasvatus, perusopetus, lukio, työllisyyspalvelut sekä hyvinvointialueen edustajat.
- Tuottamalla kansalaisopistolpalveluita myös kylille.

Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi

- Huolehdimme henkilöstön hyvinvoinnista ja osaamisen kehittämisestä.
- Olemme aktiivisina toimijoina edistämässä palvelukeskuksien ja yksiköiden välistä yhteistyötä ja tiedotamme aktiivisesti toiminnastamme.
- Olemme mukana kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistävissä toimenpiteissä, kuten monipuolinen, laadukas ja saavutettava kurssitarjonta.

Oriveden kaupunkistrategia, kuvittanut Tarmo Koivisto

KOHDERYHMÄT

- Lapset (varhaiskasvatus)
- Lapset (alakoulu)
- Lapset/nuoret (yläkoulu)
- Aikuiset
- Ikääntyvät ja ikäihmiset
- Erityisryhmät (erityistä tukevat tarvitsevat henkilöt)

TOIMINNAN SUUNNITTELU

Kurssitarjonnan suunnittelee kansalaisopiston rehtori ja musiikin osalta musiikin suunnittelijaopettaja yhteistyössä tuntiopettajien sekä opistosihteerin kanssa. Kurssisuunnittelussa otetaan huomioon aiempi kurssitarjonta ja sen toteutuminen, opiskelijoilta ja tuntiopettajilta saatu palaute sekä mahdolliset uudet kurssisuunnitelmaehdotukset uusilta opettajiksi aikovilta.

Kurssisuunnittelu käynnistyy tammikuun lopussa ja päättyy maaliskuun loppuun mennessä. Tämän jälkeen kootaan opinto-ohjelma kurssisuunnitelmaehdotusten pohjalta. Kurssien loppuun mennessä kerätään myös kurssipalautelomakkeet opiskelijoilta. Palautetta voi antaa jatkuvasti myös sähköpostin ja puhelimen välityksellä. Palautteet otetaan kurssisuunnittelussa huomioon mahdollisuuksien mukaan. Kurssitoimintaa kehitetään myös lukuvuoden mittaan reagoimalla mahdollisiin muutostarpeisiin.

Musiikin opetuksessa on lisätty pienryhmäopetusta taiteen perusopetuksen instrumenttiopetuksen rinnalle. Musiikin taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisia kursseja järjestetään vuorovuosin (maailmanmusiikki, musiikkiteknologia ja musiikin tuntemus). Musiikin perusteet -kurssi on tarjolla vuosittain. Lisäksi musiikin opetuksessa pyritään huomioimaan asiakkailta tulleet toiveet, ja siten järjestämään yksittäisiä kursseja, uusiin ja erilaisiin instrumentteihin tutustuen.

Yhteistyössä Juupajoen kunnan edustajien kanssa suunnitellaan sopimuskunnassa toteutettavaa kurssitoimintaa. Yhteistyötapaamiset toteutetaan kaksi kertaa vuodessa.

Etäopetuksen erilaisten mahdollisuuksien kartoittaminen ja käyttöönotto vaativat edelleen jatkossa huomiota. Etäopetukseen liittyvät sovellukset, menetelmät, tieturva-asiat, tekijänoikeuksien toteutuminen jne. vaativat työpanosta, jotta voimme tarjota tuntiopettajille asianmukaista tukea opetuksen järjestämiseen. Etäopetuksen mahdollistaminen on myös osa palveluiden saavutettavuutta.

TUNTIKEHYS

Kansalaisopiston tuntikehymyksen muodostumisen perusteena ovat aiempien vuosien toteumien seuranta, opetuksen painopistealueet sekä talousarviossa määritellyt määrärahat. Kansalaisopiston kurssitarjonta säilytetään aiempien vuosien tapaan monipuolisena. Tavoitteena on löytää vakiintuneiden kurssien rinnalle myös uusia ideoita erityisesti lyhytkurssien ja luentojen muodossa.

Oriveden seudun kansalaisopiston (sis. taiteen perusopetus) kokonaiskustannukset vuoden 2023 talousarvion mukaan ovat 506 180€. Opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistama valtionosuustuntien määrä on 5 970 ja yksikköhinta 93,04€/h vuodelle 2023. Laskennallinen valtionosuus on (57 %) 288 523€. Opinto-ohjelmaan tarjottavien opetustuntien kokonaismäärä on lukuvuodelle 2023-2024 arviolta n. 7 100h. Tästä tuntimäärässä huomioidaan oletettavissa olevat peruuntumiset, n. 10%. Tällöin tavoiteltavana oleva kokonaistuntimäärä on n. 6 390 opetustuntia. Omalla rahoituksella toteutetaan tässä tapauksessa n. 420 oppituntia valtionosuus tuntien ulkopuolella. Kansalaisopiston toimintatuotot ovat talousarvion mukaisesti 120 000€. Yleinen kustannusten nousu ja kuntalaisiin heijastuva taloustilanne vaikuttaa myös kansalaisopiston toiminnan järjestämisen edellytyksiin.

Aineryhmä	Suunnitellut/ toteutuneet tunnit 2022/2023 (tilanne 2/2023)	Tuntiarvio 2023/2024
Taiteen perusopetus, musiikki	862/825	860
Taiteen perusopetus, kuvataide	60/60	60
Musiikki	1185/1132	1200
Näyttämötaiteet	868/737	870
Kuvataiteet	602/436	550
Kädentaidot	1029/990	1000
Sanataide	70/70	70
Tietotekniikka	-	
Kielet	401/246	400
Muu opetus, kasvatus ja koulutus (terveys, puutarhatalous, luennot, kulttuuri ja kirjallisuus, muut taito- ja taideaineet, historia)	67/67	200
Esittävä tanssi	469/339	500
Liikunta	730/730	750
Juupajoki	707/638	600
Yhteensä	7050/n.6270h	n. 7060h

Taideratias sisältää kulttuurikasvatusopetusta lukuvuosittain peruskoulun 3. ja 6. luokkalaisille n. 160 opetustuntia.

SUUNNITELLUT TAPAHTUMAT

- Lasten Pirkkaset -lastenkulttuurikuukausi helmikuun ajan
- Oskon Kirmaus huhtikuussa eri kurssien esityksiä sekä oppilastyönäyttelyt
- Taiteen perusopetuksen kevätkonsertti
- Itsenäisyyspäivän juhla 6.12.
- Taiteen perusopetuksen joulukonsertti
- Lisäksi opintoryhmät järjestävät omatoimisesti esityksiä ja näyttelyitä

OSALLISUUDEN EDISTÄMINEN

- Yhdistysrehvit ja Seurafoorumi kokoaa yhteen yhdistys- ja seuratoimijat kaksi kertaa vuodessa. Tavoitteena on jakaa tietoa, suunnitella yhdessä ja pohtia yhteistyön mahdollisuuksia. Koollekutsujana toimii kansalaisopiston rehtori.

HANKKEET JA PROJEKTIT YMS.

- Taide- ja kulttuurikasvatussuunnitelma Kulttuurikipinä
 - yhteistyö kasvatus- ja opetuspalveluiden kanssa Kulttuurikipinän toteuttamiseksi
- Kulttuurihyvinvointityö
 - Kulttuurihyvinvoinnin kumppanuuspöytä > Ryhmä eri alojen edustajista yhteisen kulttuurihyvinvointiteeman äärelle, jossa keskitytään Pirkanmaan alueellisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman suositusten mukaisten toimien kartoitukseen, suunnitteluun ja toteuttamiseen laajaa yhteistyötä hyödyntäen. Ryhmä toimii kaupungin hyvinvointiryhmän alaisena vapaana kokoonpanona, joka kerää, jakaa ja kehittää tietoa ja ajatuksia kulttuurihyvinvoinnista. Ryhmän toimintamallina käytetään kumppanuuspöytäperiaatetta.
- Yhteistyön ja uusien toimintamallien kartoittaminen hyvinvointialueen edustajien/toimijoiden kanssa: ikäihmisten palvelut, vammaispalvelut

AVUSTUKSET

- Opintosetelityyppinen avustus (Opetushallituksen myöntämä)
- Muita rahoituskanavia toiminnan kehittämiseen kartoitetaan
- Toiminta-avustus Oriveden seudun opistolaiskunta ry:lle

YHTEISTYÖ

Orivesi harrastaa -esite, johon myös kansalaisopiston opinto-ohjelma sisältyy, toteutetaan laajana yhteistyönä eri toimijoiden kanssa edellisvuosien tapaan. Kansalaisopisto koordinoi oppaan kokoamista. Opinto-opas jaetaan kotitalouksiin elokuussa 2023. Kurssitarjonta pyritään saamaan esille internetsivuille heinäkuun alkuun mennessä. Paperisen esitteen merkitys on saadun palautteen mukaan edelleen tärkeä tiedon saannin kanava kaiken ikäisten keskuudessa. Tästä syystä paperisesta esitteestä ei luovuta, vaan pyritään samassa yhteydessä tuomaan esille mahdollisimman laajasti paikallista harrastustoimintaa.

- Kehitysvammaisten palvelusäätiö > erityistä tukea tarvitsevien kurssikokonaisuuksien suunnittelu ja toteuttaminen
- Yhteinen opinto-opas yhteistyökumppaneiden kanssa
- Merikanto-opisto > kulttuurihyvinvointityö, yhteiskonsertit jne.
- Kaupungin hyvinvointityöryhmän jäsen
- Kulttuurihyvinvoinnin kumppanuuspöydän koollekutsuja ja koordinoija
- Juupajoen kunta > kurssitarjonta
- Sotaveteraaniperinnetoimikunnan jäsen
- yhteistyön syventäminen paikallisten toimijoiden kuten mm- palvelutalon, seurakunnan, sotaveteraaniyhdistyksen yms. toimijoiden kanssa
- kuntayhteistyön seudun kuntien kanssa

MUUT TYÖTÄ TUKEVAT TAVOITTEET

- Riskienhallinnan arviointiprosessi aineryhmä- ja toimipaikkakohtaisesti.
- Viestinnän kehittäminen sosiaalisessa mediassa.
- Tietoteknisten valmiuksien kehittäminen: etäyhteydet, virtuaaliset alustat jne.
- Tuntiopettajien työn tukemisen kehittäminen.
- Tekijänoikeudet: uudenlaisten palveluiden tuottamisen asettamien vaatimusten huomioiminen toiminnassa.
- Yhteistyön ylläpitäminen aktiivisesti paikallisten yhdistysten ja toimijoiden kanssa, yhteistyön syventäminen elämänlaatupalveluiden sisällä sekä muiden toimialojen kanssa
- Aktiivinen tiedottaminen sosiaalisessa mediassa ja muissa kanavissa
- Yhteistyö Juupajoen kunnan kulttuuripalveluiden kanssa > yhteisretket: teatterit, taidenäyttelyt jne.